

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **V. S.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 11. 2020, č. j. OAM-654/ZA-ZA17-ZA21-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2021, č. j. 13 Az 53/2020 - 20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodnou.

II.

[2] Žalobce se bránil napadenému rozhodnutí podáním žaloby u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl. Žalobní námitky neshledal důvodnými. Přisvědčil závěrům žalovaného v napadeném rozhodnutí a s poukazem na koncept bezpečné země původu uzavřel, že žalobce neprokázal, že zemi jeho původu za takovou bezpečnou zemi považovat nelze. Žalobce pochází ze západní části země, Zakarpatské oblasti, která je plně pod kontrolou ukrajinské vlády, není dotčena válečným konfliktem, a návrat do země původu je tak pro něj bezpečný. Přitom žalobcovy důvody, pro něž o udělení mezinárodní ochrany usiluje, jsou založeny na jeho snaze o legalizaci pobytu na území v situaci, kdy pozbyl dříve udělené pobytové oprávnění. Podle městského soudu udělení mezinárodní ochrany bez dalšího neopodstatňuje ani žalobcovo tvrzení, že žije ve společné domácnosti se svojí nezletilou dcerou, či skutečnost, že v době, kdy žalovaný o jeho žádosti rozhodoval, bylo zimní období a žalobce měl zájem alespoň zimu přečkat na území České republiky. Žalovaný tudíž podle městského soudu nepochybil, pokud se s ohledem na uvedené skutečnosti a vzhledem k tomu, že Ukrajina (s výjimkou některých oblastí, z nichž však žalobce nepochází) je považována za bezpečnou zemi, ve smyslu § 16 odst. 3 zákona o azylu nezabýval důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, resp. že blíže neposuzoval žalobcovu žádost ve vztahu k tvrzené existenci rodinných vazeb v České republice.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní napadá rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje zrušit napadený rozsudek a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti ve prospěch její přijatelnosti neuvádí ničeho. Toliko namítá, že městský soud vyšel z nesprávného posouzení řešené otázky a odůvodnění napadeného rozsudku neodpovídá provedenému dokazování a je zmatečné. Stěžovatel má za to, že jsou u něj s ohledem na jeho životní situaci, zejména existenci rodinných vazeb, dány důvody podle § 14 zákona o azylu, neboť v případě jeho vycestování by byl odloučen od své nezletilé dcery. Zájmy dítěte a respektování stěžovatelova rodinného života přitom musí jednoznačně převážit nad zájmy státu. Stěžovatel v tomto směru obsáhle vyjmenovává jednotlivé mezinárodní úmluvy týkající se ochrany základních lidských práv a svobod, práva na respektování soukromého a rodinného života včetně ochrany práv dítěte, z nichž dovozuje podporu pro svá tvrzení a shrnuje, že zájem České republiky na dodržování mezinárodněprávních závazků převažuje nad zájem na případném neudělení víza (byť v daném případě se jedná o řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany - poznámka soudu). K tomu pak stěžovatel cituje z rozsudku městského soudu (ze dne 3. 2. 2009, sp. zn. 10 Ca 139/2007), jenž se týkal „zrušení platnosti *správního vyboštění*“ a na jeho půdorysu tvrdí, že v něm obsažené argumenty je třeba použít i v souzené věci, neboť „*negativní posouzení opravného prostředku přinese toliko odloučení mezi stěžovatelem a jeho rodinou.*“

IV.

[5] Žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, považuje napadené rozhodnutí i napadený rozsudek za správná a zákonná rozhodnutí. Upozorňuje, že stížnostní námitky neobsahují uvedení jakéhokoliv pochybení žalovaného či městského soudu, jehož se měli při vydání svých rozhodnutí dopustit, pouze opakuje důvody, které jej vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Zdůrazňuje také, že v případě rozhodování o žádosti jako zjevně nedůvodné se v souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu neposuzuje, zda žadatel splňuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Ani skutečnost, že má stěžovatel dceru v České republice, není důvodem k udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v tomto směru odkazuje na odstavec 17. napadeného rozsudku a dodává, že stěžovatel podal svoji žádost z důvodu snahy o legalizaci pobytu, což je však třeba řešit prostředky nabízenými zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Kasační stížnost tudíž nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy, proto ji žalovaný navrhuje odmítnout pro nepřijatelnost, nebo zamítnout jako nedůvodnou.

V.

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti (jako neurčitého právního pojmu) a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Na tam uvedené závěry kasační soud nyní pro stručnost odkazuje.

[7] Podstatný přesah vlastních zájmů ve smyslu těchto judikатурních závěrů Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil a ani stěžovatel ničeho v tomto směru v kasační stížnosti netvrdil. V podstatě pouze zopakoval žalobní tvrzení o bezvýhodné situaci v důsledku nemožnosti setrvat na území České republiky se svojí nezletilou dcerou, o kterou se chce starat,

pokračování

z čehož dovozuje naplnění předpokladů pro udělení humanitárního azylu. Ve vztahu k posouzení věci městským soudem tak kromě obecného tvrzení, že vyšel z nesprávného posouzení řešení právní otázky a že odůvodnění rozsudku nevychází z provedeného dokazování, a proto je zmatečné, nevytýká žádné konkrétní pochybení při posouzení věci či v postupu městského soudu.

[8] Z právě uvedeného tudíž nepochybně plyne, že stěžovatel se fakticky v kasační stížnosti domáhá opětovného přezkumu především závěrů obsažených v napadeném rozhodnutí žalovaného. Tento přezkum podle obsahu kasačních námitek požaduje, aniž by se měly při posuzování namítaných kasačních důvodů řešit i právní otázky dosud neřešené vůbec či řešené v judikatuře rozdílně, resp. aniž vyplynula potřeba tzv. judikurního odklonu od výkladu přijímaného v otázkách stěžovatelem nastolených, nebo aniž by městský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a jeho rozhodnutí by mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatelky. Nejvyšší správní soud přitom nezjistil žádné pochybení té intenzity, jež by nasvědčovalo závěru, že stěžovatelovy výtky mohou mít „širší dopad“ i mimo sféru jeho postavení či mimo jeho vlastní zájmy, jak vyplývá z § 104a s. ř. s. Jinými slovy, důvody přijatelnosti kasační stížnosti soud neshledal.

[9] Nejvyšší správní soud ověřil, že se městský soud v napadeném rozsudku vyjádřil k uplatněným žalobním bodům, žádný z nich neopomněl a věcně, srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námitky. Poukázal na důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany (zájem na setrvání na území České republiky za účelem legalizace pobytu, možnost setrvat zde alespoň v zimním období a zájem na péči o nezletilou dcerou), zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a podklady a tyto podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající, hmotněprávní normy, aniž se přitom dopustil odklonu od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se otázek řešených i v souzené věci.

[10] Nejvyšší správní soud tak pro úplnost dodává, že základem vnitrostátní úpravy konceptu bezpečných zemí původu je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Ta v odstavci 40 odůvodnění uvádí, že pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak. Z odstavce 46 odůvodnění dále vyplývá, že se členské státy mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí.

[11] Jak žalovaný, tak i městský soud správně poukázali na skutečnost, že Česká republika ve shodě s procedurální směrnicí stanoví seznam bezpečných zemí původu ve vyhlášce č. 328/2015 Sb. Podle jejího § 2, bodu 24., považuje Česká republika Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů, za bezpečnou zemi původu. Zařazení Ukrajiny na tento seznam znamená, že Ukrajina (s uvedenými územními výjimkami) splňuje podmínky pro označení země za bezpečnou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Z toho dále plyne, že žalovaný nemá bez dalšího povinnost tyto podmínky zkoumat jednotlivě ve vztahu ke každé žádosti o mezinárodní ochranu.

[12] Nejvyšší správní soud uvedl již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany pocházející z bezpečné země původu musí prokázat,

že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze. Uvedené se však stěžovateli prokázat nepodařilo. Ke své žádosti nepřipojil jakékoliv podklady, materiály či důkazy, jimiž by vyvrátil, že Ukrajinu lze v jeho individuálním případě za bezpečnou zemi původu považovat. Nadto, jak přílehavě zdůraznil městský soud, stěžovatelova žádost byla jednoznačně založena na snaze o legalizaci pobytu na území České republiky a s tím související snahou o setrvání s jeho partnerkou a nezletilou dcerou. Takovou situaci je však třeba řešit způsobem a za pomoci prostředků, jež poskytuje stěžovateli zákon o pobytu cizinců. V podrobnostech nyní postačí odkázat na odstavce 15. až 18. napadeného rozsudku, včetně tam odkazované judikatury Nejvyššího správního soudu, která je i na posuzovanou věc plně použitelná. Se závěry městského soudu vyjádřenými v napadeném rozsudku o této otázce se kasační soud zcela ztotožňuje, aniž považuje za potřebné je nyní opakovat.

[13] V návaznosti na právě uvedené Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že v řízení se žadatelem pocházejícím z bezpečné země původu, který nedoloží, že v jeho případě tuto zemi nelze za bezpečnou považovat „podle § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že nedochází ze strany žalovaného k hodnocení, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b téhož zákona.“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 6 Azs 240/2020 - 36, nebo obdobně též rozsudek ze dne 14. 6. 2006, č. j. 3 Azs 208/2005 - 50 či ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020 - 34).

[14] Ani žalovaný v napadeném rozhodnutí, ani městský soud tudíž nepochybili, pokud se blíže nezabývali námitkami vztahujícími se k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Jak naopak městský soud správně vysvětlil, v případě, kdy je na místě postupovat podle § 16 odst. 3 zákona o azylu, se důvody pro udělení této formy mezinárodní ochrany samostatně neposuzují (viz odstavec 15. napadeného rozsudku). Nebylo tudíž na místě ani posuzovat tvrzenou okolnost o existenci rodinných vazeb stěžovatele na území České republiky, aniž by to současně zakládalo porušení některého ze stěžovatelem v kasační stížnosti zmíněných mezinárodních závazků týkajících se ochrany soukromého a rodinného života či práv dítěte. Ostatně i v tomto směru městský soud odkázal na přílehavou judikaturu kasačního soudu a závěry, které ve skutkově obdobném případě (žadatelky pocházející z bezpečné země původu mající v České republice rodinné vazby) přijal (srov. usnesení ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020 - 68). Nejvyšší správní soud nemá ani k uvedenému žádná další doplnění a závěry městského soudu považuje za přílehavé a správné.

[15] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů uzavírá, že napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti (pro nedostatek důvodů či nesrozumitelnost) či zmatečnosti, není zde ani jiná vada řízení před městským soudem, která by mohla mít vliv na nezákonnost napadeného rozsudku, městský soud se nedopustil ani judikaturního odklonu či hrubého pochybení při výkladu hmotného práva a dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura dává odpověď na všechny stěžovatelovy námitky.

VI.

[16] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy. Proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl účastníkem v řízení úspěšným a žalovanému nevznikly žádné náklady na rámec jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud tedy rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2022

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu